

Iturriko ura edan dezagun

Gehienetan, gure herrietako iturriko ura ona da, baina jende gutxi dauka ur hori edateko ohitura. Hori dela-eta, bai Europako erakundeek, bai bertakoek bultzatu nahi dute kontsumo-mota hori, bestea beste, tabernetan eskatzeko aukera.

Gai horri buruz ariketa hauek egin ditzakezu:

- Irratiko audio bat entzun eta galderei erantzun, ondo ulertu duzula frogatzeko.
- Audio horretako testu labur bat osatu, *aditz hipotetikoak* erabiliz.
- Telebistako berri bat entzun eta egia/gezurra motako galderei erantzun.
- Gai honi buruz hitz egin taldean, ohitura eta gustuen berri eman eta hipotesiak eginez.
- Mezu bat bidali udalari, "herriarren postontzia" erabiliz.

Europar Batasuna eta iturriko ura

Audio honetan, Europar Batasunak uraren kontsumoaren gainean zer bultzatu nahi duen kontatzen dute. Entzun audioa eta erantzun labur galderei.

1- Iturriko ura edateak, dirua aurrezteaz gain, zer ondorio ekarriko luke?

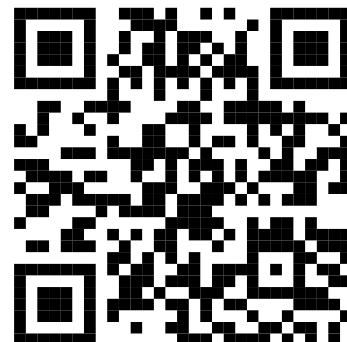
2- Europar Batasuneko herrialdeetan, zenbatek edaten du iturriko ura?

3- Zergatik murriztuko litzateke kutsadura, iturriko ura edanez gero?

4- Nori egingo genioke mesede etxeko ura edanda?

<https://labur.eus/eil6x>

Baldintza hipotetikoak

Audioko testuan, tarteka, egoera hipotetikoei buruz hitz egin dute eta horregatik aditzak era hipotetikoan erabiltzen dituzte (*galaraziko genuke, ez genituzkeelako...*). Osatuko al duzu testuaren hasiera, kendu diren aditz hipotetikoak jarri? (Nahi baduzu, begiratu [hemen](#) baldintza hipotetikoei buruzko teoria, *Gramatika gaitasuna lantzen* liburutik hartua).

Testutik kendutako aditzak: aurreratu - erabili - jaitsi

Europar Batasunak kanpaina berezia jarriko du martxan jendeak iturriko ura edan dezan. Etxera iristen zaigun ura (guk)

diru dezente , bai geuk, baita erakundeek ere, eta asko

sortutako kutsadura.

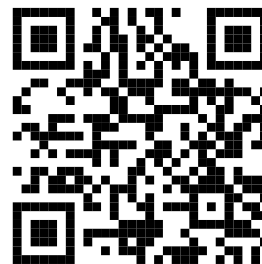
Iturriko ura eskatzen tabernetan

Euskal Telebistako berri honetan iturriko ura tabernetan eskatzeko aukeraz hitz egiten dute.

Ikusi bideoa eta esan ondoko esaldiak bat datozen entzundakoarekin.

<https://labur.eus/nPw4c>

	Egia	Gezurra
Taberna batzuk lehenago hasi ziren iturriko uda ematen.		
Nafarroan tabernan ura eskatzea eskubidea izango da, Europako zenbait herrialdetan eta Euskal Autonomia Erkidegoan bezala.		
Bilboko tabernari baten iritziz, hor ere hasi beharko dute iturriko ura ematen.		
Botilako ura saltzen duten enpresek asmo horren kontra joko dute.		
Zorionez, plastikozko ur botilak erraz desegiten dira.		

Iturriko ura, faborez!

Komentatu taldean eta puntu hauek:

- Zer edaten duzu etxean: iturriko ura ala botilakoa? Zuk zein nahiago duzu? Eman arrazoiak.
- Zure herriko tabernetan eskatu al daiteke iturriko ura?
- Udalak behartu beharko al lituzke tabernariak iturriko uda ematera?
- Zer ondorio izango lituzke?

Eskaria udalari

Zure udaleko "Herritarren postontzia"ra mezua bidali behar duzu, tabernetan iturriko ura edateko eskubidea eskatzeko. Horretarako, erreparatu ondorengo egoerari.

Egoera

Jakin duzu zenbait tokitako tabernetan iturriko ura edateko aukera dagoela, baina zure herrian ezinezkoa da hori. Hori dela-eta, pentsatu duzu zure udaleko "Herritarren postontzira" mezua bidaltzea, *eskubide* hori eskatzeko.

Mezu horretan puntu hauek komenta ditzakezu:

- zein den herriko tabernen egoera iturriko ura edateko aukerari dagokionez.
- zein den zure eskaera.
- zergatik egiten duzun eskari hori.
- zer ondorio izango lituzkeen.

Zure eskutitza idazterakoan, kontua hartu:

- Saiatu eskatutako puntu horiei erantzuten, paragrafo bakoitzean puntu edo ideia nagusi bat garatuz.
- Entzun dituzun testuetatik eta taldean izandako eztabaidatik ideiak atera ditzakezu mezuko testua osatzeko.
- *Aditz hipotetikoak* erabil ditzakezu, zure proposamenaren ondorioak adierazterakoan.
- Erakunde bati idatzitako mezua denez, saiatu erregistro formalean egiten.

Jaun/andre hori:

Mezu honen bidez zera adierazi nahi dizuet:

Zuzenketa-orria

Europar Batasuna eta iturriko ura

1- Iturriko ura edateak, dirua aurrezteaz gain, zer ondorio ekarriko luke?

(Kutsadura gutxitzea)

2- Europar Batasuneko herrialdeetan, zenbatek edaten du iturriko ura?

(%20k)

3- Zergatik murriztuko litzateke kutsadura, iturriko ura edanez gero?

(Ez genuelako botilako urik erabiliko)

4- Nori egingo genioke mesede etxeko ura edanda?

(Geure buruari, gizarteari eta ingurumenari)

Baldintza hipotetikoak

Europar Batasunak kanpaina berezia jarriko du martxan jendeak iturriko ura edan dezan. Etxera iristen zaigun ura (guk) (erabiliko bagenu), diru dezente (aurreratuko genuke), bai geuk, baita erakundeek ere, eta asko (jaitsiko genuke) sortutako kutsadura.

Iturriko ura eskatzen tabernetan

	Egia	Gezurra
Taberna batzuk lehenago hasi ziren iturriko ura ematen.	X	
Nafarroan tabernan ura eskatzea eskubidea izango da, Europako zenbait herrialdeetan eta Euskal Autonomia Erkidegoan bezala.		X
Bilboko tabernari baten iritziz, hor ere hasi beharko dute iturriko ura ematen.	X	
Botilako ura saltzen duten enpresek asmo horren kontra joko dute.		X
Zorionez, plastikozko ur botilak erraz desegiten dira.		X

Transkripzioak

Europar Batasuna eta iturriko ura

KAZETARIA. Europar Batasunak kanpaina berezia jarriko du martxan jendeak iturriko ura edan dezan. Etxera iristen zaigun ura erabiliko bagenu, diru dezente aurreratuko genuke, bai geuk, baita erakundeek ere, eta asko jaitsiko genuke sortutako kutsadura. Juanjo San Miguel.

JUANJO SAN MIGUEL. Europar Batasunak legeak aldaraziko ditu, Elkarteko herritar guztiok etxean ur egokia izan dezagun. Gaur egun, oraindik 23 milioi pertsonak ezin du lortu edateko ura, eta hainbat lekutan eragozpenak dituzte. Baina Bruselak dio, oro har, Europar Batasuneko estatu guztietan ur ona, bikaina dugula, baina Elkarteko biztanleen %20k bakarrik edaten du ura edozein herrialdetan: %80 ez da fidatzen bere etxetik kanpoko edo herritik kanpoko urez.

Egindako ikerketek diote ur guztia ona dela, baina batzuetan alde handiagoa dagoela herrialde bereko bi lekuetako uren artean, bi herrialderen artekoan baino. Iturrira edo kanilara iristen zaigun ura erabiliko bagenu edateko eta sukaldean erabiltzeko, 600 milioitik gora aurreztuko genuke urtean eta kutsadura asko murriztuko, ez genituzkeelako plastikozko botilak erabili behar. Ondorioz, botila horiek eta botila horiek egiten sortzen dugun kutsadura galaraziko genuke.

Europar Batasunak mezu garbia bidali nahi die Elkarteko 515 milioi biztanleei: etxera iristen zaizuen ura ona da, eta ur hori erabiliz gero mesede egingo diozue zeuen buruari, Elkarteari eta ingurumenari.

Iturriko ura eskatzen tabernetan

AHOTSA . Taberna batean baso bat ur eskatzea eskubide izanen da Nafarroan, jatetxe batean iturriko uraren pitxerra mahai gainean, halaber.

LANGILEA. Iturriko ura erabiltzeak lortzen duena da ez erabiltzea hainbeste plastiko, hainbeste enbase, ontziak.

AHOTSA . Badira legeari aurre hartu diotenak.

TABERNARIA 1. 2014an ireki genuen ostatua eta betidanik izan dugu ura.

TABERNARIA 2. Berezko eskubide bat delako, ba den bezala, gure tabernan behintzat, komunera etortzea ezer kontsumitu gabe ere.

AHOTSA . Europa iparraldean gero eta herrialde gehiago dira antzeko araudia dutenak. Euskal Autonomia Erkideagoan oraingoz ez da holako erabakirik aurreikusten. Bilbon galde egin dugu guztiaz.

TABERNARIA 4. Eman beharko dugu, ezta? Azkenean, osterantzean klientea haserretu egingo da eta.

TABERNARIA 5. Beste gauza da derrigorrezkoa dela (izatea)

AHOTSA . Ur ontziratu enpresen elkartetik gogoratzen dute eragile ekonomiko garrantzitsua direla. Albisteak, noski, tanta asko ditu. Bat, plastikozko botila batek 450 urte beharko lituzkeela desegiteko.